

Cauza C-490/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

2 octombrie 2020

Instanța de trimitere:

Administrativen sad Sofia-grad (Bulgaria)

Data deciziei de trimitere:

2 octombrie 2020

Reclamantă:

V.M.A.

Pârâtă:

Municipalitatea Sofia, districtul „Pancharevo”

Obiectul procedurii principale

Procedură în primă instanță în fața Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia), inițiată printr-o acțiune introdusă de V.M.A. împotriva refuzului municipalității Sofia, districtul „Pancharevo”, de eliberare a unui act de naștere pentru fiica S.D.K.A., născută la 8 decembrie 2019 la Barcelona, Regatul Spaniei, a cărei naștere a fost atestată printr-un act de naștere spaniol în care sunt indicate ca mame ale acesteia, V.M.A. și K.D.K., ambele persoane fiind de sex feminin.

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea dreptului Uniunii; articolul 267 alineatul (1) TFUE

Întrebările preliminare

- 1) Articolele 20 și 21 TFUE, precum și articolele 7, 24 și 45 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretate în sensul că

nu permit autorităților administrative bulgare, sesizate cu o cerere de eliberare a unui certificat care să ateste nașterea unui copil resortisant bulgar într-un alt stat membru al Uniunii Europene, care a fost atestată printr-un act de naștere spaniol în care sunt înscrise ca mame două persoane de sex feminin, fără alte precizări cu privire la aspectul dacă una dintre acestea ar fi mama biologică a copilului și, în cazul unui răspuns afirmativ, care anume, să refuze eliberarea unui act de naștere bulgar pentru motivul că reclamanta ar refuza să indice care ar fi mama biologică a copilului?

- 2) Articolul 4 alineatul (2) TUE și articolul 9 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretate în sensul că respectarea identității naționale și a identității constituționale a statelor membre ale Uniunii Europene presupune ca acestea din urmă să dispună de o largă putere de apreciere în ceea ce privește normele de stabilire a filiației? Mai precis:
 - Articolul 4 alineatul (2) TUE trebuie interpretat în sensul că permite statelor membre să solicite informații privind filiația biologică a copilului?
 - Articolul 4 alineatul (2) TUE coroborat cu articolul 7 și cu articolul 24 alineatul (2) din cartă trebuie interpretat în sensul că, pentru realizarea unui echilibru al intereselor, este indispensabil să se evalueze comparativ identitatea națională și identitatea constituțională a unui stat membru, pe de o parte, și interesul superior al copilului, pe de altă parte, având în vedere faptul că, în prezent, nici în ceea ce privește valorile, nici din punct de vedere juridic, nu există un consens cu privire la posibilitatea de a solicita înscrierea într-un act de naștere, în calitate de părinți, a unor persoane de același sex, fără alte precizări cu privire la aspectul dacă una dintre acestea este părintele biologic al copilului și, în caz afirmativ, care anume? În cazul unui răspuns afirmativ la această întrebare, cum ar putea fi realizat în mod concret acest echilibru al intereselor?
- 3) Răspunsul la prima întrebare este influențat de consecințele juridice ale Brexitului, în măsura în care o mamă, indicată în actul de naștere eliberat în alt stat membru, este resortisantă a Regatului Unit, cealaltă mamă este resortisantă a unui stat membru al Uniunii Europene, ținând seama în special de faptul că refuzul de a elibera copilului un act de naștere bulgar constituie un obstacol în calea eliberării de către un stat membru al Uniunii Europene a unui document de identitate copilului și, eventual, îngreunează exercitarea deplină a drepturilor sale în calitate de cetățean al Uniunii?
- 4) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, dreptul Uniunii, în special principiul efectivității, impune autorităților naționale competente să deroge de la modelul de redactare a unui act de naștere care face parte integrantă din dreptul național aplicabil?

Dispozițiile de drept și jurisprudența Uniunii Europene invocate

Articolele 18, 20 și 21 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);

Articolele 7, 9, 21, 24 și 45 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;

Articolul 4 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE);

Articolul 2, punctul 1 și punctul 2 litera (a), articolul 4, precum și articolul 7 alineatul (1) litera (d) și alineatul (4) din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE;

Hotărârea Curții din 25 iulie 2008, Metock și alții, C-127/08, EU:C:2008:449; Hotărârea din 8 noiembrie 2012, Iida, C-40/11, EU:C:2012:691 și Hotărârea din 5 iunie 2018, Coman și alții, C-673/16, EU:C:2018:385; Hotărârea din 20 noiembrie 2001, Jany și alții, C-268/99, EU:C:2001:616 și Hotărârea din 4 decembrie 1974, Van Duyn, 41/74, EU:C:1974:133; Hotărârea din 2 octombrie 2003, Garcia Avello, C-148/02, EU:C:2003:539; Hotărârea din 1 aprilie 2008, Maruko, C-267/06, EU:C:2008:179 și Hotărârea din 14 octombrie 2008, Grunkin și Paul, C-353/06, EU:C:2008:559; Hotărârea din 2 iunie 2016, Bogendorff von Wolffersdorff, C-438/14, EU:C:2016:401.

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) din 26 iunie 2014, Mennesson împotriva Franței (cererea nr. 65192/11) și avizul consultativ al Curții Europene a Drepturilor Omului solicitat de Cour de Cassation (Curtea de Casație) din Franța (cererea nr. P16-2018-001)

Dispozițiile naționale invocate

Konstitutsia na Republika Bulgaria (Constituția Republicii Bulgaria), articolul 25 și articolul 46 alineatul (1);

Semeen kodeks (Codul familiei), articolele 60 și 61;

Zakon za grazhdanskata registratsia (Legea privind înregistrarea cetățenilor), articolele 42, 45, 69, 70, 72;

Naredba Nr. RD-02-20-9 ot 21.05.2012 g. za funktsionirane na Edinnata sistema za grazhdanska registratsia (Regulamentul nr. RD-02-20-9 din 21 mai 2012 privind funcționarea sistemului unic de înregistrare a cetățenilor), articolele 7, 12, 13, 14;

Zapoved Nr. RD-02-14-2595 ot 15.12.2011 za utvarzhdavane na obraztsi na aktovete za grazhdansko sastoyanie, izdadena ot ministara na regionalnoto razvitie i blagoustroystvoto i ministara na pravosadieto (Ordinul nr. RD-02-14-2595 al ministrului dezvoltării regionale și al lucrărilor publice, precum și al ministrului justiției din 15 decembrie 2011 de aprobare a modelelor de acte de stare civilă)

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 La 8 decembrie 2019, în orașul Barcelona, Regatul Spaniei, s-a născut copilul S.D.K.A, căruia i s-a eliberat un act de naștere în care, ca mame ale acestuia erau indicate V.M.A., o resortisantă bulgară, denumită „mama A”, și K.D.K., o resortisantă a Regatului Unit, denumită „mama”, ambele persoane fiind de sex feminin.
- 2 Prin cererea din 29 ianuarie 2020, V.M.A. a declarat, prin intermediul reprezentantului său, că municipalitatea Sofia, districtul „Pancharevo” va elibera copilului S.D.K.A. un act de naștere bulgar. Această declarație era însoțită de o traducere autorizată în limba bulgară a unui extras din registrul de stare civilă din Barcelona, respectiv a certificatului de naștere al S.D.K.A. în care sunt menționate ca mame ale copilului V.M.A., născută în Sofia, Republica Bulgaria și K.D.K., născută în Gibraltar, Regatul Unit, ambele persoane fiind de sex feminin.
- 3 Potrivit datelor cuprinse în certificatul de naștere, la 23 februarie 2018, V.M.A. și K.D.K. au încheiat o căsătorie civilă în Gibraltar, Regatul Unit.
- 4 La 7 februarie 2020, municipalitatea Sofia, districtul „Pancharevo” a solicitat în scris reclamantei să prezinte, în termen de șapte zile, dovezi ale filiației copilului față de mama sa biologică.
- 5 Referindu-se la instrucțiunile astfel primite, la 18 februarie 2020, reclamanta a răspuns că nu este în măsură să furnizeze o asemenea informație și că nu este obligată să procedeze astfel în temeiul legislației în vigoare în Republica Bulgaria.
- 6 Prin scrisoarea datată 5 martie 2020 și expediată reclamantei în aceeași zi, municipalitatea Sofia, districtul „Pancharevo” a refuzat stabilirea unui act de naștere bulgar pentru copilul S.D.K.A.
- 7 La 3 aprilie 2020, reprezentantul V.M.A. a introdus o acțiune la Administrativen sad-Sofia grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) împotriva refuzului municipalității Sofia, districtul „Pancharevo”, exprimat în scrisoarea din 5 martie 2020, de a întocmi un act de naștere bulgar copilului S.D.K.A. pe baza actului de naștere spaniol eliberat.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 8 Potrivit scrisorii adresate reclamantei la 5 martie 2020 de municipalitatea Sofia, districtul „Pancharevo”, prin care s-a refuzat eliberarea unui act de naștere bulgar copilului S.D.K.A., motivele acestui refuz constau în lipsa unor informații suficiente cu privire la filiația copilului față de mama sa biologică. S-a arătat de asemenea că înscrierea a doi părinți de sex feminin în actul de naștere al copilului este interzisă pentru motivul că încheierea căsătoriilor între persoane de același sex ar fi în prezent interzisă în Republica Bulgaria și că o astfel de înscriere ar fi contrară ordinii publice.
- 9 În acțiunea introdusă la Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia), reclamanta arată că refuzul de a elibera copilului S.D.K.A. un act de naștere bulgar este contrar atât dreptului material, cât și dreptului procedural, contravenind totodată atât Directivei 2004/38, cât și jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene și celei a Curții Europene a Drepturilor Omului. În opinia reclamantei, niciun act de drept material al Republicii Bulgaria nu impune autorității administrative stabilirea filiației copilului înainte de a-i elibera un act de naștere bulgar. În plus, recurenta invocă jurisprudența Curții potrivit căreia statul membru gazdă nu poate impune condiții suplimentare pentru respectarea existenței unei căsătorii și a drepturilor membrilor de familie care decurg din aceasta (Hotărârea din 25 iulie 2008, Metock și alții, C-127/08, EU:C:2008:449; Hotărârea din 8 noiembrie 2012, Iida, C-40/11, EU:C:2012:691, precum și Hotărârea din 5 iunie 2018, Coman și alții, C-673/16, EU:C:2018:385).
- 10 Reclamanta contestă că ar putea fi invocate motive de ordine publică de către municipalitatea Sofia, districtul „Pancharevo”, întemeindu-se în această privință pe dispozițiile Kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo bulgar (Codul de drept internațional privat), precum și pe jurisprudența relevantă a Curții (Hotărârea din 20 noiembrie 2001, Jany și alții, C-268/99, EU:C:2001:616, precum și Hotărârea din 4 decembrie 1974, Van Duyn, 41/74, EU:C:1974:133).
- 11 De asemenea, reclamanta susține că solicitarea de către municipalitatea Sofia, districtul „Pancharevo” a dovezilor privind filiația biologică a copilului, pe a căror lipsă s-ar întemeia refuzul de a întocmi un act de naștere bulgar copilului S.D.K.A., constituie o ingerință nelegală în dreptul la viață privată al lui V.M.A., precum și în dreptul la viața de familie al lui V.M.A. și al lui K.D.K. și că aceste încălcări au fost săvârșite în cadrul unei discriminări directe.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 12 În susținerea admisibilității cererii sale de decizie preliminară, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) prezintă următoarele motive. Situația de fapt și de drept a cauzei intră în mod incontestabil în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii. Instanța de trimitere se referă la jurisprudența Curții potrivit căreia legislația privind starea civilă este, în fapt, de competența statelor membre și că dreptul Uniunii nu aduce atingere acestei competențe, dar potrivit

căreia, în exercitarea acestei competențe, statele membre trebuie să respecte dreptul Uniunii, în special dispozițiile tratatului referitoare la libertatea recunoscută oricărui cetățean al Uniunii de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre. Prin urmare, în exercitarea acestei competențe, statele membre trebuie să respecte dreptul Uniunii, cu excepția cazurilor în care este vorba despre o situație internă care nu are nicio legătură cu dreptul Uniunii (Hotărârea din 2 octombrie 2003, Garcia Avello, C-148/02, EU:C:2003:539; Hotărârea din 14 octombrie 2008, Grunkin și Paul, C-353/06, EU:C:2008:559; Hotărârea din 5 iunie 2018, Coman și alții, C-673/16, EU:C:2018:385). În plus, instanța de trimitere arată că Curtea a statuat că există o legătură cu dreptul Uniunii în situația copiilor resortisanți ai unui stat membru care locuiesc legal pe teritoriul unui alt stat membru (Hotărârea din 2 octombrie 2003, Garcia Avello, C-148/02, EU:C:2003:539, punctul 27).

- 13 Copilul S.D.K.A. s-a născut și locuiește în Barcelona, Regatul Spaniei. În actul de naștere spaniol au fost înscrise ca mame ale acestuia V.M.A., o resortisantă bulgară și K.D.K., o resortisantă a Regatului Unit. În același timp, reclamanta din litigiul principal este o resortisantă bulgară care și-a exercitat dreptul de liberă circulație și, în exercitarea acestui drept, s-a căsătorit în Gibraltar, Regatul Unit, cu K.D.K. și s-a stabilit în Barcelona, Regatul Spaniei, unde s-a născut fiica sa, S.D.K.A.
- 14 În aceste condiții, reclamanta este îndreptățită să se prevaleze de dreptul de liberă circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre, consacrat la articolul 21 TFUE, în cadrul cererii sale de atestare și în Republica Bulgaria a nașterii fiicei sale, prin întocmirea unui act de naștere bulgar care să conțină aceleași mențiuni ca și actul de naștere spaniol al copilului.
- 15 În plus, refuzul de a întocmi un act de naștere bulgar destinat eliberării unui document de identitate bulgar ar priva copilul de posibilitatea de a-și exercita pe deplin drepturile de care beneficiază în calitate de cetățean al Uniunii. Astfel, eliberarea documentelor de identitate bulgare depinde de existența unui act de naștere bulgar. Această problemă se pune cu atât mai mult cu cât celălalt părinte al copilului este resortisant al Regatului Unit. Având în vedere consecințele juridice ale Brexitului, o eventuală dobândire de către copil a cetățeniei Regatului Unit nu i-ar permite să beneficieze de o cetățenie valabilă a Uniunii.
- 16 În sfârșit, există o jurisprudență a Curții care militează în favoarea admisibilității întrebărilor preliminare privind interpretarea de către Curte a dispozițiilor dreptului Uniunii. În același timp, instanța de trimitere nu găsește nicio hotărâre cu privire la probleme identice cu cele din prezenta cauză, care ar putea să o ajute să soluționeze litigiul cu care este sesizată.
- 17 Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) își motivează în esență cererea de decizie preliminară după cum urmează. Este necontestată împrejurarea că o parte integrantă a identității constituționale bulgare, în stadiul actual al dezvoltării sociale și al valorilor societății bulgare, este constituită de

căsătoria tradițională, înțeleasă ca uniunea liberă între un bărbat și o femeie, astfel cum este prevăzută în mod expres de Constituția bulgară din 1991 [articolul 46 alineatul (1) din această Constituție]. Această normă are caracter imperativ și nu prevede excepții. Ea figurează în capitolul II din Constituție („Drepturile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor”). Dreptul în vigoare al Republicii Bulgaria nu permite încheierea între persoane de același sex a unei căsătorii sau a oricărei alte forme de parteneriat din care decurg consecințe juridice.

- 18 Această concepție a familiei tradiționale consacrată de Constituție este exprimată în mod clar și în Codul familiei, care prevede în mod expres că filiația față de „mamă” este stabilită prin faptul nașterii și că „mama” copilului este „femeia” care l-a născut, inclusiv în cazul reproducerii asistate medical [articolul 60 din Codul familiei (denumit în continuare „SK”). Articolul 61 din SK prevede de asemenea filiația față de „tată”. În ambele cazuri, legiuitorul utilizează singularul, ceea ce indică în mod clar că filiația copilului se stabilește în funcție de o mamă și/sau de un tată. Legiuitorul bulgar nu prevede niciun caz în care filiația unui copil se stabilește în funcție de două mame sau de doi tați. În plus, Codul familiei bulgar definește noțiunea de „mamă” ca fiind „femeia” care a născut copilul, inclusiv în cazul reproducerii asistate medical. Prin urmare – desigur, cu excepția procedurilor speciale prevăzute de lege precum adopția –, o femeie care nu a născut copilul nu este considerată „mamă” a copilului în sensul articolului 60 din SK. Întrucât articolele 60 și 61 din SK au o semnificație fundamentală în dreptul familiei și succesoral bulgar, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) consideră că aceste norme constituie, de asemenea, expresia identității naționale și a identității constituționale a Republicii Bulgaria în sensul articolului 4 alineatul (2) TUE.
- 19 Aceste norme se reflectă și în dispozițiile relevante din Zakon za grazhdanskata registratsia (Legea privind înregistrarea cetățenilor). În conformitate cu articolul 72 alineatul (3) punctul 1, ofițerul de stare civilă eliberează actul de naștere bulgar prin înscrierea următoarelor date: numele și prenumele posesorului actului, data și locul nașterii, sexul și „filiația stabilită”. Prin „filiație” trebuie să se înțeleagă „filiația” astfel cum este definită la articolele 60 și 61 din SK. În conformitate cu articolul 12 alineatul (1) din Regulamentul nr. RD-02-20-9 din 21 mai 2012 privind funcționarea sistemului unic de înregistrare a cetățenilor, la înregistrarea unei nașteri survenite în străinătate, datele privind numele și prenumele posesorului actului, data și locul nașterii, sexul și „filiația stabilită” sunt înscrise în actul de naștere astfel cum figurează acestea în exemplarul prezentat sau în traducerea în limba bulgară a documentului străin.
- 20 În același timp însă, în conformitate cu modelele actelor de stare civilă stabilite prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și al lucrărilor publice, precum și al ministrului justiției din 15 decembrie 2011, în actul de naștere sunt incluse date privind părinții copilului, repartizate pe două coloane, intitulate „Mama” și „Tatăl”. Astfel, pe lângă argumentele juridice invocate de municipalitatea Sofia, districtul „Pancharevo”, expuse în scrisoarea privind respingerea cererii, aceasta nu ar putea, din punct de vedere tehnic, să elibereze un act de naștere în măsura în

care modelul nu prevede înscrierea a două mame, spre deosebire de actul de naștere spaniol.

- 21 În aceste condiții, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) are îndoieli cu privire la aspectul dacă, pe de o parte, refuzul înregistrării nașterii survenite în străinătate a unui cetățean bulgar în al cărui act de naștere, eliberat de un alt stat membru, sunt înscrise două mame, nu aduce atingere drepturilor pe care i le conferă articolele 20 și 21 TFUE, precum și articolele 7, 24 și 45 din cartă. Astfel, refuzul de a redacta un act de naștere bulgar ar putea îngreuna exercitarea dreptului de liberă circulație al copilului, în măsura în care eliberarea documentelor de identitate bulgare depinde de existența unui act de naștere bulgar. În speță, consecințele juridice ale Brexitului ar putea avea de asemenea o incidență asupra aprecierii Tribunalului, întrucât cealaltă mamă, indicată în actul de naștere spaniol, nu mai poate fi considerată cetățean al Uniunii, ci un resortisant al unei țări terțe. Astfel, refuzul de a redacta un act de naștere bulgar, chiar dacă acest refuz nu are o incidență juridică asupra cetățeniei bulgare a copilului, poate da naștere unor obstacole administrative serioase în calea eliberării documentelor de identitate bulgare și, prin urmare, poate îngreuna libera circulație a copilului în interiorul Uniunii și exercitarea deplină a drepturilor sale în calitate de cetățean al Uniunii.
- 22 Pe de altă parte, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) are totuși îndoieli cu privire la aspectul dacă motive care țin de protecția ordinii publice sau a identității naționale în sensul articolului 4 alineatul (2) TUE, pot justifica o astfel de limitare a dreptului de liberă circulație garantat de articolul 21 TFUE și în ce măsură o astfel de limitare trebuie să conducă la o examinare a proporționalității încălcării săvârșite a dreptului de liberă circulație. Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) consideră că, în contextul stadiului actual al dezvoltării sociale din Republica Bulgaria, legislația care stabilește filiația copilului prezintă o importanță fundamentală atât din punct de vedere pur juridic, cât și din punctul de vedere al valorilor în tradiția constituțională bulgară, precum și în doctrina bulgară de drept familial și succesoral. Întrucât, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) TUE, Uniunea respectă identitatea națională a statelor membre, inerentă structurilor lor fundamentale politice și constituționale (Hotărârea din 2 iunie 2016, Bogendorff von Wolffersdorff, C-438/14, EU:C:2016:401, punctul 73), Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) are îndoieli cu privire la aspectul dacă obligația impusă autorităților administrative bulgare potrivit căreia, la atestarea unei nașteri survenite în străinătate, trebuie să înscrie în actul de naștere bulgar ca părinți ai copilului două mame, nu aduce atingere identității naționale a statului bulgar care nu a prevăzut posibilitatea de a înscrie în actul de naștere doi părinți de același sex.
- 23 În această privință, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) consideră că numai legiuitorul ar putea decide în mod suveran dacă filiația copilului ar putea fi stabilită nu doar față de o mamă, ci față de două mame și/sau față de doi tați. Potrivit cunoștințelor Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul

Administrativ din Sofia), dreptul Uniunii nu conține nicio mențiune cu privire la această problemă. În special articolul 9 din cartă prevede în mod expres că dreptul de a întemeia o familie este garantat în conformitate cu legile interne care reflectă, în realitate, respectarea identității naționale și a identității constituționale recunoscute la articolul 4 alineatul (2) TUE.

- 24 În acest context și în interesul superior al copilului, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) ține seama de faptul că este necesar să se găsească o soluție privind interesele copilului care nu are nicio vină pentru diferențele constatate între statele membre ale Uniunii Europene în privința scării de valori a societății. Rezultă din cele ce precedă că Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) are îndoieli cu privire la aspectul dacă articolul 24 alineatul (2) din cartă impune unui stat membru să nu aplice normele fundamentale ale dreptului său național.
- 25 Prin urmare, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) consideră că în speță, în scopul realizării unui echilibru, este indispensabil să se evalueze comparativ interesele legitime în cauză: identitatea constituțională, precum și identitatea națională a Republicii Bulgaria, pe de o parte, și interesele copilului și în special dreptul său la viața privată și la liberă circulație, pe de altă parte. Trebuie să se examineze, de asemenea, dacă un astfel de echilibru ar putea fi realizat prin intermediul principiului proporționalității. În special Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) are dificultăți în a aprecia dacă înscrierea în coloana „mama” a uneia dintre cele două mame indicate în actul de naștere spaniol, care fie este mama biologică a copilului, fie a devenit mamă printr-o altă procedură (de exemplu, adopție), în timp ce coloana „tatăl” rămâne liberă (necompletată), ar constitui un echilibru rezonabil între interesele legitime ale societății bulgare, privită în ansamblu, pe de o parte, și cele ale copilului, pe de altă parte. Este evident că o astfel de soluție ar crea anumite obstacole din cauza unor eventuale diferențe între actele de naștere spaniol și bulgar, dar ar permite totuși eliberarea unui act de naștere bulgar, astfel încât ar fi evitate și, în orice caz, diminuate eventualele obstacole în calea liberei circulații a copilului. Cu toate acestea, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) ridică, de asemenea, problema dacă o astfel de soluție ar fi conformă cu dreptul la respectarea vieții private și de familie consacrat la articolul 7 din cartă.
- 26 În opinia Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia), jurisprudența relevantă a Curții nu oferă un răspuns la întrebările preliminare. În special, spre deosebire de Hotărârea din 5 iunie 2018, Coman și alții (C-673/16, EU:C:2018:385), problema ridicată în fața Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) nu urmărește recunoașterea unei căsătorii între persoane de același sex, încheiată într-un alt stat membru, în vederea acordării unui drept de ședere derivat unui resortisant al unei țări terțe, ci privește recunoașterea a două persoane de același sex, în calitatea lor de mame ale unui copil de cetățenie bulgară născut într-un alt stat membru, prin înscrierea numelor

acestora în actul de naștere bulgar al copilului. Spre deosebire de cauza Coman, această problemă este legată de modul de stabilire a filiației unui cetățean bulgar.

- 27 Împrejurările din litigiul principal diferă și de cele care au condus la pronunțarea Hotărârii din 14 octombrie 2008, Grunkin și Paul (C-353/06, EU:C:2008:559). În prezenta cauză nu se pune în discuție modul de stabilire a numelui de familie al copilului, ci modul de stabilire a filiației acestuia. În opinia Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia), această din urmă problemă prezintă un caracter diferit și consecințe mult mai importante asupra dreptului familial și a dreptului succesoral. În plus, în cauza Grunkin și Paul, nu se pune problema respectării articolului 4 alineatul (2) TUE.
- 28 Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) a examinat de asemenea jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, în special Hotărârea din 26 iunie 2014, Mennesson împotriva Franței (cererea nr. 65192/11). Instanța de trimitere adaugă că jurisprudența citată a Curții Europene a Drepturilor Omului în primul aviz consultativ solicitat de Cour de Cassation franceză (Curtea de Casație) (cererea nr. P16-2018-001) a fost dezvoltată în cadrul unei examinări a aceleiași cauze în urma primei hotărâri a Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Mennesson.
- 29 Potrivit Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia), din această jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului reiese că pentru aceasta din urmă prezintă relevanță aspectul dacă cel puțin unul dintre părinții înscrși în actul de naștere eliberat în străinătate este părintele biologic al copilului. Cu toate acestea, în speță, reclamanta a refuzat să furnizeze pârâtei informații referitoare la mama biologică a copilului, ceea ce distinge în mod clar această cauză de cea prezentată în fața Curții Europene a Drepturilor Omului. În plus, dosarul nu conține nicio indicație cu privire la aspectul dacă este vorba despre o maternitate de substituție. În orice caz, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului citată anterior nu este direct aplicabilă în prezenta cauză, întrucât reclamanta refuză să indice filiația biologică a copilului. În acest caz, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) ridică problema dacă puterea de apreciere pe care Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale o recunoaște statelor nu trebuie interpretată într-un mod mai larg decât în cauza menționată mai sus. De asemenea, hotărârea menționată recunoaște în mod expres posibilitatea statelor de a refuza înscrierea în registrul de stare civilă a actului de naștere eliberat în străinătate atunci când sunt posibile alte mijloace de recunoaștere a copilului precum adopția. Astfel, această din urmă considerație coincide, într-o anumită măsură, cu natura imperativă evocată mai sus, și anume, găsirea unui echilibru între interesul superior al copilului și identitatea națională și identitatea constituțională a statului în sensul articolului 4 alineatul (2) TUE. În acest context, trebuie adăugat că, în temeiul articolului 110 alineatul (2) din SK, adopția unui copil cu cetățenie bulgară și cu reședința obișnuită în alt stat se efectuează în conformitate cu cerințele legislației acestui stat. Cu alte cuvinte, eficacitatea și rapiditatea modului alternativ invocat

de Curtea Europeană a Drepturilor Omului trebuie să se aprecieze în raport cu dreptul spaniol.

- 30 Un alt element important evidențiat de Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) este lipsa forței obligatorii pentru instanțele naționale a avizelor consultative ale Curții Europene a Drepturilor Omului emise pe baza Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (articolul 5) care, de altfel, nu a fost ratificat de Republica Bulgaria. Spre deosebire de acestea, hotărârile pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în temeiul articolului 267 TFUE sunt obligatorii pentru instanțele bulgare, ceea ce constituie un motiv suplimentar pentru Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) în ceea ce privește prezenta cerere de decizie preliminară.
- 31 Nu în ultimul rând, în ipoteza în care Curtea ar ajunge la concluzia că dreptul Uniunii impune statelor membre înscrierea actului de naștere în registrul de stare civilă astfel cum a fost redactat în alt stat membru, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) ridică problema modalităților de punere în aplicare a acestei înscrieri. În special, astfel cum s-a arătat mai sus, modelul de act de naștere obligatoriu pentru autoritățile administrative prevede două coloane: o coloană intitulată „Mama” și o coloană intitulată „Tatăl”. Mai precis, cum trebuie să se țină seama de dreptul Uniunii și în special de principiul efectivității în aceste împrejurări și în măsura în care acest model se aplică în prezent, dat fiind faptul că, în cadrul prezentei cauze, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) nu este competent să controleze legalitatea ordinului prin care a fost stabilit acest model?
- 32 Modelul stabilit pentru actul de naștere este în vigoare, instanța nefiind sesizată, în prezenta cauză, cu problema dacă Ordinul ministrului dezvoltării regionale și al lucrărilor publice și al ministrului justiției din 15 decembrie 2011, precum și Regulamentul nr. RD-02-20-9 al ministrului dezvoltării regionale și lucrărilor publice din 21 mai 2012 privind funcționarea sistemului unic de înregistrare a cetățenilor sunt legale în raport cu normele de rang superior ale dreptului bulgar sau ale dreptului european. Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) nu este competent, în procedura în curs, să se pronunțe din oficiu nici cu privire la validitatea acestor două acte. Prin urmare, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) nu poate substitui, pentru nevoile cauzei, acest model aprobat cu un alt model, după cum nici ofițerul de stare civilă nu ar putea substitui acest model cu un altul. În cazul în care Curtea ar ajunge la concluzia că dreptul Uniunii impune înscrierea a două mame ale copilului în actul de naștere, cum trebuie, așadar, să fie pusă în executare această hotărâre?
- 33 Cu titlu suplimentar, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) arată că în prezenta cauză nu se pune problema dreptului la cetățenie a nou-născutului. Astfel, copilul dobândește cetățenia bulgară în temeiul articolului 25 alineatul (1) din Constituția Republicii Bulgaria („Este cetățean bulgar orice

persoană născută din cel puțin un părinte care deține cetățenia bulgară sau persoana născută pe teritoriul Republicii Bulgaria dacă aceasta nu dobândește altă cetățenie pe baza originii sale. Cetățenia bulgară poate fi dobândită și prin naturalizare.”) și în temeiul articolului 8 din Zakon za balgarskoto grazhdanstvo (Legea privind cetățenia bulgară) („Este cetățean bulgar pe baza originii sale orice persoană născută din cel puțin un părinte care deține cetățenia bulgară”). Neîntocmirea unui act de naștere bulgar nu constituie un refuz al cetățeniei bulgare. Copilul minor este cetățean bulgar în temeiul legii, indiferent dacă, în prezent, nu i se eliberează un act de naștere bulgar. Totuși, neîntocmirea unui astfel de act de naștere va face în mod cert mai dificilă, în practică, exercitarea drepturilor sale în calitate de cetățean bulgar sau de cetățean al Uniunii pentru simplul motiv că nu îi poate fi eliberat un document de identitate.

- 34 În sfârșit, Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) a solicitat ca trimiterea preliminară să fie supusă unei proceduri accelerate în temeiul articolului 105 din Regulamentul de procedură al Curții.
- 35 În opinia Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia), natura cauzei impune ca aceasta să fie examinată cu celeritate, întrucât persoana în cauză este un copil minor, S.D.K.A., în vârstă de 10 de luni, cu cetățenie bulgară, născut în Regatul Spaniei și ai cărui părinți sunt, potrivit actului de naștere eliberat de autoritățile spaniole, o resortisantă bulgară și o resortisantă a Regatului Unit. Litigiul pendinte în fața Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) privește refuzul autorităților municipale bulgare de a elibera copilului un act de naștere în Republica Bulgaria pentru motivele indicate în cererea de decizie preliminară. Refuzul astfel exprimat face mai dificilă eliberarea unui document de identitate bulgar valabil. Întrucât copilul are reședința într-un stat membru a cărui cetățenie nu o deține, refuzul contestat are astfel ca efect îngreunarea în mod considerabil a șederii și a liberei circulații a copilului în interiorul Uniunii Europene (și nu numai în cadrul acesteia), precum și a exercitării efective a drepturilor sale în calitate de cetățean al Uniunii. Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia) arată că, într-o situație similară, Curtea a decis deja supunerea unei cauze procedurii accelerate (a se vedea prin analogie Ordonanța președintelui Curții din 3 iulie 2015, Gogova, C-215/15, nepublicată, EU:C:2015:466).
- 36 Există și un al doilea motiv pentru examinarea cauzei în procedură accelerată. Celălalt părinte al copilului vizat de actul de naștere eliberat de autoritățile spaniole este resortisant al Regatului Unit. Ținând seama de consecințele juridice ale Brexitului, chiar dacă, între timp, copilul ar obține un act de naștere eliberat de autoritățile britanice și, eventual, cetățenia britanică, nu i-ar fi asigurate exercitarea efectivă și deplină a drepturilor sale în calitate de cetățean al Uniunii. Prin urmare, o clarificare a situației legale a copilului nu poate fi amânată nici din perspectiva consecințelor Brexitului.